

Lausunto yliopistojen rahoitusmallin uudistamista koskevasta asetuseroista

Lausunnonantajan näkemykset rahoitusperusteiden keskinäisistä painoarvoista

Koemme, että on yliopistoille hyvä asia, että sekä koulutukseen että tutkimukseen lisätään rahoitusta, sillä molemmat ovat tärkeitä asioita yliopistolle. Koulutuksen rahoituksen varmistaminen on omalta osaltaan myös laadunvarmistusta opetukseen, josta opiskelijat hyötyvät. Tutkimukseen lisättävä rahoitus edistää yliopistojen tekemää työtä sen eteen.

Toivomme kuitenkin yliopistomme lailla, että strategiarahoituksesta vähenevä osuus ei vaikuttaisi yliopistojen autonomiaan sen suhteen, miten rahaa voidaan käyttää.

Lausunnonantajan näkemykset esityksestä ensikertaisiin opiskelijoihin perustuvasta rahoitusosuudesta

Emme koe, että on hyväksi lisätä ensikertalaisuutta painottavia kohtia ottaen huomioon, että opiskelijavalintamallissa sitä on jo. Ensikertalaisuudessa ei oteta huomioon sitä, että ei-ensikertaisten joukko on moninainen ja pitää sisällään esimerkiksi opiskelijoita, jotka ovat ottaneet opiskelupaikan vastaan, mutta eivät ole suorittaneet yhtään opintopistettä. Yhdessä toisen samantasoisien tutkinnon suorittaneiden prosenttikertoimen laskemisen kanssa tämä lisäys vaikeuttaa jatkokouluttautumista, joten emme pidä lisäystä tarkoituksenmukaisena.

Mielestämme tämä myös aiheuttaa ristiriidan jatkuvan oppimisen kanssa eikä tue sitä, että pitäisi olla mahdollisuus jatkokouluttautua ja opiskella enemmän, jolloin myös yhteiskunta hyötyisi monipuolisista osaajista.

Lausunnonantajan näkemykset strategiaperusteisen rahoituksen määräytymisperusteiden muutoksista

Pidämme muutosta tarkoituksenmukaisena, mikäli yliopisto pystyy toteuttamaan strategiarahoitustaan haluamallaan tavalla.

Muuta lausuttavaa valtioneuvoston asetuluonnokseen

-

Lausunnonantajan näkemykset koulutuksen rahoitusosuuden laskentakriteereistä ja niiden painoarvoista

Mielestämme 3 % -yksikön lisäys ensikertalaisten opiskelijoiden lukumäärään ei ole tarkoituksenmukainen, koska se heikentää jatkuvaa oppimista ja jatkokoulutautumista. Muutoin pidämme laskentakriteereitä hyvinä sekä kannatettavina.

Lausunnonantajan näkemykset uusiin ensikertaisiin opiskelijoihin perustuvan uuden laskentakriteerin painoarvosta

Koemme tämän 3 % -yksikön lisäyksen huonona eikä ollenkaan tarkoituksenmukaisena. Opiskelija menettää ensikertalaisuuden jo ottaessaan vastaan paikan korkeakoulusta, ja siksi ei-ensikertalaisten joukossa on runsaasti alanvaihtajia, joilla ei ole vielä yhtäkään korkeakoulututkintoa. Heidän kohdallaan on siis epärehellistä puhua koulutuksen kasautumisesta. Mahdollisuudet yrittämiseen, erehtymiseen ja suunnan vaihtamiseen täytyy säilyttää korkeakoulujärjestelmässä jatkossakin.

Lausunnonantajan näkemykset alempien ja ylempien suoritettujen korkeakoulututkintojen lukumäärä -rahoitustekijään esitetyistä tarkennuksista

Tavoiteajassa suoritettujen tutkintojen painottamisen muutos 1,5 %:sta 1,8 %:aan ei ole mielestämme hyvä muutos. Emme koe tämän myöskään edistävän tämän hetken valmistumistilannetta, sillä opiskelijoiden

tavoiteajassa pysyminen ei ole pelkästään yliopistojen toimista kiinni. Opiskelijoiden tavoiteajassa valmistumiseen vaikuttaa muun muassa toimeentulo, josta tämän hetkinen hallitus on leikkaamassa. Toimeentulon heiketessä opiskelijoiden on tehtävä enemmän töitä, mikä taas hidastaa opintojen etenemistä. Kertoimen nostamisella voi nähdäksemme olla myös suora vaikutus koulutuksen laatuun, sillä voi olla mahdollista, että tutkinnoista tehtäisiin mahdollisimman "helppoja" suorittaa, jolloin ne olisi nopeita tehdä. Koemme, että nykyisellään 1,5 kerroin on ihan riittävä, eikä sen nostamiselle ole tarvetta.

Toisen tutkinnon painottamisen kertoimen muuttamista 0,7:stä 0,5:een ei myöskään ole mielestämme tarkoituksenmukainen muutos. Pidämme jatkuvaa oppimista tärkeänä ja tämä yhdistettynä ensikertalaisuusindikaattorin kanssa ei nähdäksemme tuota hyviä tuloksia. Yhteiskunta hyötyy moniosajista ja sen takia uudelleen kouluttautuminen on tärkeää, josta myös yliopistot hyötyisivät.

Teknistä muutosta pidämme ihan tarkoituksenmukaisena. Se ymmärtääksemme säästää valtion rahaa, joten ei ole syytä olla tukematta tätä.

Lausunnonantajan näkemykset esityksestä avoimen opintopisteiden huomioinnista rahoituslaskennassa vain niiden osalta, joilla on suomalainen henkilötunnus

Koemme, että tämä on kokonaisuudessaan turha kirjaus, ja emme koe tarkoituksenmukaisena lisätä tätä asetuksiin.

Koemme myös, että mikäli kansainvälinen opiskelija haluaa jatkossakin opiskella avoimen yliopiston puolella ja joutuu tämän vuoksi hankkimaan itselle suomalaisen henkilötunnuksen, lisää se hallinnollisia kuluja, joita ilmankin voitaisiin olla.

Koemme myös, että kaikki tehdyt opintopisteet ovat merkittäviä riippumatta siitä, oliko henkilöllä suomalainen henkilötunnus vai ei.

Lausunnonantajan näkemykset tutkimuksen rahoitusosuuden laskentakriteereistä ja painoarvoista

Ei kantaa.

Lausunnonantajan näkemykset tohtorin tutkintojen lukumäärän laskentakriteerin painoarvon nostamisesta

Koemme, että tämä on tavoitteena hyvä ja pidämme laskentakriteerin nostoa tarkoituksenmukaisena. Tohtorikoulutus johtaa kuitenkin osaavaan henkilökuntaan yliopistolla, josta myös opiskelijat hyötyvät, joten pidämme tätä toimea hyvänä.

Lausunnonantajan näkemykset kansainvälisen kilpaillun tutkimusrahoituksen laskentakriteerin painoarvon nostamisesta

Ei kantaa.

Lausunnonantajan näkemykset esityksestä rahoituslaskentaan sisällytettävästä muutosrajoituksesta

Ei kantaa.

Muuta lausuttavaa ehdotuksesta

Koemme, että tämän hetken tilanne toimeentulosta leikkaamisen kanssa ja rahoitusmalliin tulevat muutosehdotukset ovat ristiriidassa keskenään emmekä näe, että näillä toimilla yhdessä, taikka erikseenkään, saataisiin Suomen koulutustasoa nostoon, mikä on hallituksen tavoitteena näissä toimissa ollut.

Suomen tavoite saada 50 % nuorista korkeakoulutetuiksi on sinänsä hyvä ja kannatettava tavoite, mutta siinä tulee miettiä, mille aloille lisäpaikkoja kohdennetaan ja missä sitä osaamista erityisesti tarvitaan sekä miten voidaan mahdollistaa jatkuva oppiminen.

Työryhmän muut ehdotukset, joita ei säädetä asetuksilla

Oltaisiin kannatettu työryhmän esittämää kannustinpalkkiota, sillä jos jonakin vuonna voitaisiin saada rahaa opiskelijahyvinvointiin, niin sillä voitaisiin kehittää toimia sen parantamiseen ja tämä voisi olla merkittävä asia opiskelijoille.

Hallituksen puheenjohtaja,

Emma Lehtonen

Hallituksen jäsen,

Jonni Kuortti